

NV-06931-14, Remiss av förslag till Reväsvaara delgeneralplan till Sverige. Naturvårdsverket (2016-02-19)

YTTRANDE GÄLLANDE DELGENERALPLANEN FÖR VINDKRAFTSOMRÅDET I REVÄSVAARA, YLITORNIO, FINLAND

Kommunstyrelsen i Ylitornio har lagt fram förslag till delgeneralplan för Reväsvaara vindkraftsområde. Målet är att i området etablera ett vindkraftsområde som ska bestå av 10-15 vindkraftverk med en maximal höjd på 225 m. Planområdet ligger i cirka 4-5 kilometer sydost från Ylitornio kommuncentrum. Riksgränsen mot Sverige ligger cirka tre kilometers avstånd väster om planområdet. Delgeneralplan kan användas som grund för att bevilja bygglov för vindkraftverk.

Finsk-svenska gränsälvsoverenskommelse beaktar naturvård, kulturmiljövård och miljöskydd som intressen som särskild vikt ska fästas vid (överenskommelse 2§, 2 mom. d). I detta yttrande fästar Gränsälvscommissionen uppmärksamhet bl.a. till vissa gränsöverskridande aspekter i delgeneralplanförslaget.

I delgeneralplanförslaget konstateras påverkningar från Reväsvaara vindkraftsområde vara mer betydliga på den svenska sidan. Dessa visualiseras i bilden 20 (s. 50 i finska Kaavaselostus). Området i Sverige mittemot projektområde är utpekade som riksintresse för friluftsliv, kulturmiljövård och naturvård. På svenska sidan orienterar byarna sig mot Torne älv och Finland. Norrbotten länsstyrelsen har i sitt yttrande vid tidigare skede (2015-05-22) uttalat att verksamheten kan innebära en risk för att påtagligt skada riksintresset.

Bedömning av regionala påverkningar av Reväsvaara projekt ska göras vid delgeneralplaneringsprocess. I Reväsvaara område naturmiljö, landskap och kulturmiljön ska beaktas enligt landskapsplanens planeringsbestämmelser.

I delgeneralplansmaterialet hänvisas till den nya finska temarapporten Tuulivoima ja maisema (Miljöministeriet 2016) där den mest betydande påverkan som härstammar från vindkraftsbygge konstateras landa på 0-6 km från kraftverken. Som kortast är avstånd från Reväsvaara vindkraftsområde till älvområdet 1,5 km, och från den närmaste enskilda vindkraftenheten blir avstånd till den svenska sidan 4,5 km. I delgeneralplansförslag bedöms det att denna princip ska inte tillämpas i Reväsvaara projekt vad gäller den visuella påverkan från vindkraftsparken. I bedömningens slutsatser kvarstår osäkerheter om den visuella betydande påverkan från projektet (s. 47 finsk Kaavaselostus).

Illustrationerna från den svenska sidan omfattas inte Luppiobergets topp i Övertorneå mot projektområde. Luppioberget är en regionalt välkänd panoramisk vyplats med ökad turismverksamhet. Fotot som är taget från vägen till toppen (s. 53 Kaavaselostus) ger inte adekvat bild på oförhindrade vyer från toppen eller panoramarestaurangen mot öst och sydöst på finsk sida. Vindkraftverkens högsta toppar når ca 475 meters höjd över havet och cirka 400 från höjd på Torne älv. Vindkraftverken utgör en ny, storskalig och betydande industriell element i landskapet.

Med tanke på regional konsekvensbedömning av projektet kan konstateras det i materialet att 20 km söder från Reväsvaara finns befintlig vindkraftsområde Kitkiäisvaara. Dessutom i finska Pello planeras ett tredje vindkraftsområde Palovaara-Ahkiovaara vilket nämns inte i delgeneralplanförslaget. Området ligger 25 km norrut från Reväsvaara på gränsen mellan Pello och Ylitornio.

I remissmaterialet (Kaavaselostus s.18) konstateras att teoretiskt sett kan synlighetsområde från vindkraftverk bedömmas att maximalt ligga mellan 30-35 km. I den svenska sammanfattningen av materialet hänvisas till cirka 13-14 km lång sträcka i älvdalen där de mest betydelsefulla konsekvenserna på svenska sidan fokuseras (Sammanfattning s. 3). I finska Kaavaselostus visar bilden 12 (s. 22) någonlunda motsvarande sträcka. Alla kända vindkraftsprojekt och deras påverkan ska iakttas tillsammans när den sammanställda och regionala påverkan av Reväsvaara beaktas till förhållande till den enhet som det nationellt värdefulla landskapsområdet (ca 50 km) och rikstintresseområdet (ca 100 km) utgör, för att bedömma den sammanställda landskapspåverkan.

Uppföljning av påverkan till rennäring uppmuntras. Verksamheten ligger inom den sydligaste gränsen för subarktisk matproduktion genom renskötsel.

Delgeneralplanförslaget innehåller inte riktlinjer om förebyggande av erosion av marken eller grumling av småvattendrag vid bygget av vägar, vägtrummor och installationer. Dessa kan påverka vattnets status negativt. Fellagda vägtrummor utgör vandringshinder.

Timo Jokelainen
ordförande

Lisa Lundstedt
ersättare till vice-ordförande

Virve Sallisalmi
sekreterare

FÖR KÄNNEDOM

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland
Länsstyrelsen i Norrbotten
Övertorneå kommun